

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2021/2133 НА СЪВЕТА**от 2 декември 2021 година**

в подкрепа на всеобхватната програма за подпомагане на усилията за предотвратяване и борба с незаконния трафик на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и конвенционални боеприпаси в Югоизточна Европа

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ (наричана по-нататък „Стратегията на ЕС за МОЛВ“).
- (2) Вече над три десетилетия държавите в Югоизточна Европа са изправени пред значителни рискове и предизвикателства, свързани с дестабилизиращото натрупване и неконтролираното разпространение на незаконни малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и конвенционални боеприпаси през техните граници и на цялата им територия. Тези рискове имат по-широки отрицателни последици за Европа като цяло и отвъд нея. В Стратегията на ЕС за МОЛВ се посочва, че въпреки че през последните години беше постигнат съществено напредък, особено в Югоизточна Европа, мащабът на натрупване на МОЛВ и боеприпаси, неподходящите условия на съхранение, масово разпространеното незаконно притежаване и пропуските в провеждането на контрол върху огнестрелните оръжия и МОЛВ продължават да ограничават ефективността на усилията за този контрол в някои части от Западните Балкани.
- (3) На регионално равнище със Стратегията на ЕС за МОЛВ Съюзът и неговите държави членки се ангажират да подпомагат укрепването на капацитета за правоприлагане с цел да се разкриват, разбиват и забраняват трафикантските мрежи и да се предотвратява достигането на огнестрелните оръжия до терористи и престъпници чрез незаконния пазар, наред с другото като се блокират незаконното финансиране и незаконният транспорт на оръжия и се засили ролята на граничната полиция, митниците и пристанищните власти за справяне с незаконните потоци на оръжия чрез морския транспорт. Съюзът и неговите държави членки се ангажират да помагат на другите държави да подобряват управлението и сигурността на държавните запаси чрез укрепване на националните законодателни и административни уредби и чрез укрепване на институциите, регулиращи законосъобразното управление на доставките на МОЛВ и боеприпаси и на техните запаси за силите на отбраната и сигурността.
- (4) В съответствие със Стратегията на ЕС за МОЛВ Съюзът ще укрепи диалога и сътрудничеството си с регионални организации, работещи в областта на контрола на МОЛВ, като съгласува своите дейности с регионалните стратегии и планове за действие.
- (5) През 2000 г. държавите, участващи в Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, приеха документ на ОССЕ относно МОЛВ ⁽¹⁾, с който поеха ангажимент да водят борба с незаконния трафик на МОЛВ във всички негови аспекти. В документа също се набляга на дестабилизиращите последици, които прекомерното натрупване на МОЛВ, както и лошото управление и занижената сигурност на запасите от тях, могат да имат върху националната, регионалната и международната сигурност.
- (6) Освен това през 2003 г. държавите, участващи в Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, приеха документа на ОССЕ относно запасите от конвенционални боеприпаси (ЗКБ) ⁽²⁾, в който признаха рисковете за сигурността и безопасността, породени от прекомерното натрупване на конвенционални боеприпаси. За да се противодейства на тези рискове, те решиха да установят практическа процедура за оказване на помощ за унищожаване на излишните конвенционални боеприпаси и/или за подобряване на практиките за управление и сигурност на запасите.
- (7) В документите на ОССЕ относно МОЛВ и ЗКБ унищожаването се посочва като предпочитан метод за обезвреждане на излишните МОЛВ и конвенционални боеприпаси.

⁽¹⁾ FSC.DOC/1/00/Rev.1.

⁽²⁾ FSC.DOC/1/03/Rev.1.

- (8) Проектът, подкрепен с настоящото решение на Съвета, ще вземе предвид други регионални инициативи, по-специално пътната карта за Западните Балкани ⁽³⁾, работата на Програмата на ООН за развитие (ПРООН)/Центъра за Югоизточна и Източна Европа за контрол на малките оръжия и леките въоръжения (SEESAC) и съответните дейности на Европейската комисия в Югоизточна Европа, свързани с контрола над въоръженията и незаконния трафик на оръжия.

Проектът ще се осъществява в координация с предоставянето на друга свързана помощ на Съюза за юрисдикциите в Югоизточна Европа (решения (ОВППС) 2018/101 ⁽⁴⁾ и (ОВППС) 2017/915 на Съвета ⁽⁵⁾), регионалното сътрудничество със Западните Балкани в областта на контрола на МОЛВ, осъществявано от ПРООН/SEESAC (решения (ОВППС) 2019/2111 ⁽⁶⁾, (ОВППС) 2018/1788 ⁽⁷⁾ и (ОВППС) 2016/2356 ⁽⁸⁾ на Съвета), и сътрудничеството в областта на правоприлагането между ЕС и Югоизточна Европа по отношение на трафика на огнестрелни оръжия, подкрепяно от ГД „Миграция и вътрешни работи“ на Европейската комисия, Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (ЕМРАСТ).

- (9) По-рано подкрепата на дейностите на ОССЕ се осъществяваше от Съюза чрез Решение 2012/662/ОВППС на Съвета ⁽⁹⁾ в подкрепа на дейностите за намаляване на риска от незаконна търговия с МОЛВ и прекомерното им натрупване в региона, обхванат от ОССЕ. На 4 август 2017 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2017/1424 в подкрепа на дейностите на ОССЕ за намаляване на риска от незаконен трафик и прекомерно натрупване на малки оръжия и леко въоръжение и на конвенционални боеприпаси в Република Северна Македония и Грузия ⁽¹⁰⁾. На 2 декември 2019 г. Съветът прие Решение (ОВППС) 2019/2009 ⁽¹¹⁾ в подкрепа на усилията на Украйна за борба с незаконния трафик на оръжия, боеприпаси и взривни вещества в сътрудничество с ОССЕ.
- (10) На 30 юни 2018 г. Третата конференция на ООН за преглед на напредъка по изпълнението на Програмата за действие на ООН срещу малките оръжия и леките въоръжения прие заключителен документ, в който държавите подновиха ангажимента си за предотвратяване и борба с отклоняването на малки оръжия и леки въоръжения. Държавите потвърдиха отново своята готовност да се стремят към международно сътрудничество и да засилят регионалното сътрудничество чрез подобряване на координацията, консултациите, обмена на информация и оперативното сътрудничество с участието на съответните регионални и подрегионални организации, както и на правоприлагащите органи, органите за граничен контрол и органите за лицензиране на вноса и износа.
- (11) Резолюцията на ОС на ООН от 25 септември 2015 г., озаглавена „Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“, потвърждава, че борбата с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения е необходима за постигането на много от целите за устойчиво развитие, включително тези, свързани с мира, правосъдието и силните институции, намаляването на бедността, икономическия растеж, здравеопазването, равенството между половете и безопасните градове. Поради това в рамките на цел за устойчиво развитие 16.4 от програмата всички държави са поели ангажимент за значително намаляване на незаконните финансови и оръжейни потоци.

⁽³⁾ На 10 юли 2018 г. на срещата на върха за Западните Балкани в Лондон беше приета Регионалната пътна карта за устойчиво решение за незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ/огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях в Западните Балкани до 2024 г.

⁽⁴⁾ Решение (ОВППС) 2018/101 на Съвета от 22 януари 2018 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 17, 23.1.2018 г., стр. 40).

⁽⁵⁾ Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета от 29 май 2017 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 139, 30.5.2017 г., стр. 38).

⁽⁶⁾ Решение (ОВППС) 2019/2111 на Съвета от 9 декември 2019 г. в подкрепа на дейността на SEESAC по разоръжаване и контрол над въоръженията в Югоизточна Европа за намаляване на заплахата от незаконни малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях (ОВ L 318, 10.12.2019 г., стр. 147).

⁽⁷⁾ Решение (ОВППС) 2018/1788 на Съвета от 19 ноември 2018 г. в подкрепа на Центъра за Югоизточна и Източна Европа за контрол на малките оръжия и леките въоръжения (SEESAC) относно прилагането на регионалната пътна карта за борба с незаконния трафик на оръжия в Западните Балкани (ОВ L 293, 20.11.2018 г., стр. 11).

⁽⁸⁾ Решение (ОВППС) 2016/2356 на Съвета от 19 декември 2016 г. в подкрепа на дейностите на SEESAC по разоръжаване и контрол на оръжията в Югоизточна Европа в рамките на Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях (ОВ L 348, 21.12.2016 г., стр. 60).

⁽⁹⁾ Решение 2012/662/ОВППС на Съвета от 25 октомври 2012 г. в подкрепа на дейностите за намаляване на риска от незаконна търговия с малки оръжия и леки въоръжения и прекомерното им натрупване в региона, обхванат от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) (ОВ L 297, 26.10.2012 г., стр. 29).

⁽¹⁰⁾ ОВ L 204, 5.8.2017 г., стр. 82.

⁽¹¹⁾ Решение (ОВППС) 2019/2009 на Съвета от 2 декември 2019 г. в подкрепа на усилията на Украйна за борба с незаконния трафик на оръжия, боеприпаси и взривни вещества в сътрудничество с ОССЕ (ОВ L 312, 3.12.2019 г., стр. 42).

- (12) В програмата относно разоръжаването, озаглавена „Сигурност за нашето общо бъдеще“, която беше представена на 24 май 2018 г. от генералния секретар на ООН, се призовава за предприемане на действия спрямо прекомерното натрупване на конвенционално оръжие и незаконната търговия с него и за подпомагане на подходите на национално равнище по отношение на малките оръжия,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на Стратегията на Съюза за малки оръжия и леки въоръжения целта на настоящото решение е да се намалят рисковете от незаконен трафик и неконтролирано разпространение на МОЛВ във, към или от Югоизточна Европа, които подкопават безопасността и сигурността като възпрепятстват устойчивото изграждане на мира и социално-икономическото развитие, както и като допринасят за нарушаване на обществения ред, подхранват тероризма и престъпното насилие или водят до възобновяването на конфликти.

2. В съответствие с параграф 1 целите на настоящото решение са следните:

- а) намаляване на риска от разпространение и злоупотреба с МОЛВ в Република Албания;
- б) оказване на подкрепа на Босна и Херцеговина за смекчаване на рисковете за сигурността и безопасността, свързани с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях;
- в) подпомагане на укрепването на съществуващия капацитет от полицейски кучета (K9) на полицията на Косово * и прекия му принос за предотвратяването, противодействието и разследването на злоупотребата и трафика на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества в Западните Балкани;
- г) намаляване на риска от разпространение на оръжия и злоупотреба с МОЛВ в Република Северна Македония чрез увеличаване на капацитета за предотвратяване, откриване, анализ и разследване на Министерството на вътрешните работи и други правителствени органи;
- д) намаляване на риска от непланирани експлозии в обекти с боеприпаси и намаляване на отклоняването на МОЛВ/ЗКБ от складове на Министерството на отбраната на Черна гора;
- е) намаляване на рисковете за безопасността и сигурността, свързани с незаконното притежаване на МОЛВ, злоупотребата със законни МОЛВ и незаконния трафик на МОЛВ в Сърбия;
- ж) подпомагане на участващите в ОССЕ държави по-добре да планират, изпълняват и, ако е необходимо, засилят ангажиментите си срещу незаконното разпространение на МОЛВ/ЗКБ.

3. Бенефициерите на проекта са:

- а) органите в Югоизточна Европа, които са оправомощени и отговарят за предотвратяването и борбата с незаконния трафик на МОЛВ и конвенционални боеприпаси, а именно комисиите/съветите по МОЛВ, Министерствата на вътрешните работи и правоприлагащите органи, като например полицията. Други участващи органи са Министерствата на сигурността, прокуратурите, съдилищата и местата за лишаване от свобода в Босна и Херцеговина, както и Министерството на отбраната в Черна гора. В Сърбия проектът също предвижда работа с организациите на гражданското общество, които се занимават с въпроси, свързани с контрола на МОЛВ (преки бенефициери);
- б) населението на юрисдикциите в Югоизточна Европа и държавите от европейското ѝ съседство, които са изложени на риск поради използването на незаконни МОЛВ и конвенционални боеприпаси за престъпни дейности, тероризъм и придружена с насилие злоупотреба (непреки бенефициери);
- в) оправомощените органи в Съюза и неговите държави членки, които се възползват от засиления капацитет за контрол на МОЛВ и конвенционални боеприпаси в Югоизточна Европа чрез, наред с другото, по-добър обмен на информация, както и мерки за координация и сътрудничество, като например идентифициране на риска, разследване и проследяване, откриване и конфискуване на незаконни МОЛВ и конвенционални боеприпаси (непреки бенефициери).

4. Подробно описание на проекта се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

(*) Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244(1999) на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

2. Техническото изпълнение на проекта по член 1 („проектът“) се осъществява от секретариата на ОССЕ.
3. Секретариатът на ОССЕ изпълнява задачите си под отговорността на ВП. За тази цел ВП сключва необходимите договорености със секретариата на ОССЕ.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансираните от Съюза проект е 4 208 евро 827.
2. Разходите, финансирани чрез посочената в параграф 1 референтна сума, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.
3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение за финансиране със секретариата на ОССЕ. В споразумението за финансиране се посочва, че секретариатът на ОССЕ трябва да осигурява видимост на приноса на Съюза, която да съответства на неговия размер.
4. Комисията полага усилия да сключи посоченото в параграф 3 споразумение за финансиране във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всякакви трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението за финансиране.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни описателни доклади, изготвени от секретариата на ОССЕ. Тези доклади служат за основа на оценката, извършвана от Съвета.
2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението за финансиране, посочено в член 3, параграф 3. Независимо от това действието на решението изтича шест месеца след датата на влизането му в сила, ако в рамките на този срок не бъде сключено споразумение.

Съставено в Брюксел на 2 декември 2021 година.

За Съвета
Председател
J. VRTOVEC

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДОКУМЕНТ ЗА ПРОЕКТ

**ВСЕОБХВАТНА ПРОГРАМА НА ОССЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА УСИЛИЯТА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И БОРБА С
НЕЗАКОННИЯ ТРАФИК НА МОЛВ И КОНВЕНЦИОНАЛНИ БОЕПРИПАСИ В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА —
HR(2021) 138****1. Контекст**

Вече над три десетилетия държавите в Югоизточна Европа са изправени пред значителни рискове и предизвикателства, свързани с дестабилизиращото натрупване и неконтролираното разпространение на незаконни малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и конвенционални боеприпаси (КБ) през техните граници и на цялата им територия. Тези рискове имат по-широки отрицателни последици за Европа като цяло и отвъд нея.

Югоизточна Европа продължава да е повод за безпокойство, както и важно предизвикателство в Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях („Стратегия на ЕС за МОЛВ“). Както се посочва в Стратегията на ЕС за МОЛВ, „[в]ъпреки че през последните години беше постигнат съществен напредък, особено в Югоизточна Европа, мащабът на натрупване на МОЛВ и боеприпаси, неподходящите условия на съхранение, масово разпространеното незаконно притежаване и пропуските в провеждането на контрол върху огнестрелните оръжия/МОЛВ продължават да ограничават ефективността на усилията за този контрол в някои части от Западните Балкани.“

Във връзка с това, по отношение на Западните Балкани Стратегията на ЕС за МОЛВ определя всеобхватен набор от действия, например [...] „за намаляване на излишните запаси от МОЛВ и боеприпаси и на незаконното притежание, за противодействие на отклоняването и трафика на оръжия, за подобряване на контрола по границите, за укрепване на маркирането, регистрирането и проследяването на МОЛВ, както и на капацитета за обезвреждане, за повишаване на осведомеността и за подкрепа на капацитета за правоприлагане [...]. [ЕС] ще продължи да подкрепя националните системи за контрол и ще взема под внимание съответните регионални инициативи за противодействие на незаконните МОЛВ и на боеприпасите за тях, например Регионалната пътна карта за устойчиво решение за незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ/огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях в Западните Балкани до 2024 г. — инициатива, подкрепена от Франция и Германия“.

Наследството от конфликтите в миналото в региона, неуспехите по отношение на своевременното и надлежно провеждане на демобилизацията, разоръжаването и реинтеграцията, както и незадоволителното прилагане на централизираните системи за контрол на МОЛВ и КБ, доведоха до:

- незаконна търговия с МОЛВ и КБ и тяхното разпространение във и отвъд границите на Югоизточна Европа;
- незаконно отклоняване на МОЛВ и КБ;
- използване на незаконни/контрабандни МОЛВ и КБ за терористични и престъпни дейности и съпроводени с насилие престъпления в региона и извън него;
- загуба и кражба на МОЛВ и КБ от официални обекти за съхранение и скривалища (а оттук и до незаконното им разпространение);
- ниска отчетност и прозрачност при предотвратяването, управлението, санкционирането и контрола на МОЛВ и КБ.

Участващите в ОССЕ държави се споразумяха да си сътрудничат за решаването на тези проблеми по всеобхватен начин. По-конкретно участващите държави се ангажираха да се борят с незаконния трафик и неконтролираното разпространение на МОЛВ и КБ в съответствие с разпоредбите на документите на ОССЕ относно МОЛВ (FSC.DOC/1/00/Rev.1) и относно запасите от конвенционални боеприпаси (FSC.DOC/1/03/Rev.1).

За да се справят с тези предизвикателства и опасения, през 2019 г. държавите от Югоизточна Европа отправиха до ОССЕ официални искания за помощ в областта на контрола на МОЛВ и КБ ⁽¹⁾. Такива искания бяха направени от Министерството на вътрешните работи на Албания, Министерството на сигурността на Босна и Херцеговина, Министерството на вътрешните работи на Република Северна Македония, Министерството на отбраната на Черна гора и Министерството на вътрешните работи на Сърбия.

⁽¹⁾ Що се отнася до Косово*, поради съображения, свързани със статута, ограниченията и изискванията на официалната процедура на ОССЕ не се прилагат за евентуално провежданите там проекти. Ето защо под ръководството на мисията на ОССЕ в Косово (ОМІК) ще бъдат изпълнени няколко проекта в подкрепа на исканията за помощ от местните власти/институции. (*Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово).

2. **Обща цел**

Да се намалят рисковете, свързани с незаконния трафик и неконтролираното разпространение на МОЛВ във/към/от Югоизточна Европа, които подкопават безопасността и сигурността, като възпрепятстват устойчивото изграждане на мира и социално-икономическото развитие, както и като допринасят за нарушаване на обществения ред, подхранват тероризма и престъпното насилие или водят до възобновяването на конфликти.

3. **Описание на действието**

Действието се основава на систематичното прилагане на процедури за оценка на нуждите в периода 2019—2021 г. При тези процедури бяха проверени исканията за помощ и бяха потвърдени нуждите от подкрепа от ОССЕ, по-конкретно за укрепване на способностите на оправомощените органи за:

- управление на информацията и обмен относно предотвратяването и борбата с незаконния трафик на МОЛВ;
- капацитет от полицейски кучета (K9) за откриване и изземване на незаконни МОЛВ и КБ;
- повишаване на осведомеността и застъпничество в подкрепа на предотвратяването и борбата с незаконния трафик на МОЛВ и КБ;
- регулаторни и оперативни рамки за деактивиране на МОЛВ;
- управление и сигурност на запасите от МОЛВ.

Действието — всеобхватна програма на ОССЕ за подпомагане на усилията за предотвратяване и борба с незаконния трафик на МОЛВ и КБ в Югоизточна Европа — което се състои от седем проекта на ОССЕ, отговаря на посочените по-горе изисквания по всеобхватен начин, наред с другото като засилва трансграничната/регионалната динамика с цел предотвратяване и борба с незаконния трафик на МОЛВ и КБ по-ефикасно и по-ефективно и с постигането на по-голямо въздействие. Проектите бяха разработени при тясно сътрудничество между оправомощените органи/институции, Центъра на ОССЕ за предотвратяване на конфликти и операциите на ОССЕ в Югоизточна Европа.

Чрез своите проекти всеобхватната програма на ОССЕ подкрепя Стратегията на ЕС за МОЛВ, по-специално международното сътрудничество и международната помощ относно Западните Балкани.

Проектите са насочени също така към смекчаване и предотвратяване на отрицателните последици за устойчивото развитие, произтичащи от незаконната търговия с МОЛВ и боеприпаси за тях, като по този начин се укрепват целите на ООН за устойчиво развитие, например:

- Цел 05. Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета (напр. цел 5.2); и
- Цел 16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, предоставяне на достъп до правосъдие за всички и изграждане на ефективни, отчетни и приобщаващи институции на всички равнища (напр. цели 16.1, 16.4 и 16.а).

Освен това предложенията бяха хармонизирани с *Пътната карта за устойчиво решение за незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях в Западните Балкани до 2024 г.*⁽²⁾ и бяха координирани със съответните заинтересовани страни, подкрепящи пътната карта и наблюдаващи нейното изпълнение. Предложението допълва също така Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, МОЛВ и боеприпаси за тях (2018 г.), по-специално действията в Западните Балкани, и по този начин подкрепя органите в Югоизточна Европа при нейното изпълнение.

3.1. **Проект 1: Оказване на съдействие на националните органи на Република Албания с цел намаляване на риска от разпространение и злоупотреба с МОЛВ**

3.1.1. **Цел**

Целта на проекта е да се намали рискът от разпространение и злоупотреба с МОЛВ в Република Албания.

⁽²⁾ Пътната карта беше разработена въз основа на съвместното изявление на заместник-министрите на вътрешните работи и заместник-министрите на външните работи от Югоизточна Европа, както и на елементите на пътната карта, като и двата документа бяха приети на срещата в Подгорица на 1 февруари 2018 г. Тя беше официално приета на срещата на върха ЕС—Западни Балкани в Лондон на 10 юли 2018 г.

3.1.2. Описание

Въздействието на неконтролираното разпространение и притежаване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества продължава да бъде сериозна заплаха за обществената безопасност и за социалното и икономическото развитие в Албания. Недостатъчно контролираните и незаконните МОЛВ подпомагат престъпните елементи и организираната престъпност, като създават условия за насилие и несигурност. Всички тези аспекти имат отрицателно въздействие върху мерките за сигурност и за изграждане на доверие в страната и региона. Албания поиска помощ през октомври 2019 г. на Форума на ОССЕ за сътрудничество в областта на сигурността (ФСС).

ОССЕ провери недостига на капацитет по отношение на:

- а) законодателната и регулаторната рамка относно дезактивирането на огнестрелни оръжия и надлежното ѝ прилагане чрез подобряване на инфраструктурата, оборудването и елементите на обучение;
- б) звената от полицейски кучета (K9) на албанската държавна полиция за откриване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества;
- в) повишаването на обществената осведоменост относно опасностите, свързани със злоупотребата с МОЛВ и тяхното разпространение.

Финансирането от Съвета на ЕС ще се използва за преодоляване на недостига на капацитет по букви а)–в).

Бенефициери на проекта, освен населението на Албания, са многобройни национални органи с правомощия в областта на контрола на МОЛВ, по-специално Националната комисия по МОЛВ, Министерството на вътрешните работи на Република Албания и албанската държавна полиция.

3.1.3. Очаквани резултати

Резултат 1: Подобряване на законодателната рамка на Република Албания относно въпросите, свързани с МОЛВ и дезактивирането.

Показатели:

- Наличие на нормативна рамка за контрол на МОЛВ в съответствие с международните стандарти
- Наличие на съоръжения и практики за дезактивиране на МОЛВ, действащи в съответствие с ангажиментите на ОССЕ и международните стандарти
- Брой на обученията и брой на лицата, обучени да дезактивират или наблюдават процеса на дезактивиране

Резултат 2: Повишаване на капацитета на албанската полиция за откриване на оръжия и взривни вещества.

Показатели:

- Наличие на нормативна рамка за подобряване на капацитета K9 в съответствие с международните стандарти
- Наличие на съоръжения и инфраструктура тип K9 в съответствие с международните стандарти и препоръките на ОССЕ
- Брой обучения и брой обучени лица

Резултат 3: Повишаване на обществената осведоменост относно опасностите, свързани с МОЛВ, и относно въпросите, свързани с контрола на МОЛВ.

Показатели:

- Брой публикувани насоки или нормативни документи относно осведомеността и информирането на обществеността (т.е. комуникационна стратегия относно МОЛВ)
- Брой актуални кампании за повишаване на обществената осведоменост и за информиране относно значението на контрола на МОЛВ, боеприпасите и взривните вещества и относно рисковете, свързани с незаконното притежаване и злоупотребата с тях, в съответствие с приетата комуникационна стратегия относно МОЛВ
- Процент на целевата аудитория (разбивка по пол), наясно с рисковете от злоупотреба с МОЛВ

3.1.4. Дейности

3.1.4.1 Дейност за подобряване на законодателната рамка на Република Албания по въпроси, свързани с МОЛВ и дезактивирането им.

Тази дейност ще включва:

- Подкрепа за разработването на подзаконов акт относно дезактивирането и на план за действие за неговото прилагане
- Подкрепа за създаването на механизми за надлежно прилагане и надзор на дезактивирането на МОЛВ
- Подкрепа за разработването на наръчник за обучение относно дезактивирането на МОЛВ и осигуряване на национални и международни обучения за местните специалисти

3.1.4.2 Дейност за повишаване на капацитета на албанската полиция за откриване на незаконни оръжия и взривни вещества.

Тази дейност ще включва:

- Разработване на стандартна оперативна процедура (СОП) за използване на капацитета К9 за откриване на МОЛВ, както и на генерален план К9 за модернизиране на тази способност
- Програма за обучение относно прилагането на СОП при използването на капацитета К9 за откриване на МОЛВ
- Помощ за оборудване и модернизиране на инфраструктурата на звеното К9
- Модернизиране на инфраструктурата от помещения за отглеждане тип бокс, офис съоръжения и периметър К9, както и възлагане на обществени поръчки и предаване на оборудване за звената К9 с цел увеличаване на капацитета за откриване
- Осигуряване на платформа за насърчаване на използването на капацитета К9 чрез организиране на конкурси на национално и регионално равнище

3.1.4.3 Дейност за повишаване на обществената осведоменост относно опасностите, свързани с МОЛВ, и относно въпросите, свързани с контрола на МОЛВ

Тази дейност ще включва:

- Подкрепа за разработването на координирана стратегия за повишаване на осведомеността и за комуникация
- Подкрепа за изпълнението на стратегията за повишаване на осведомеността и за комуникация

3.2. **Проект 2: Преодоляване на рисковете за сигурността и безопасността, свързани с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях в Босна и Херцеговина**

3.2.1. **Цел**

Целта на проекта е да се окаже подкрепа на Босна и Херцеговина при ограничаването на рисковете за сигурността и безопасността, свързани с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях.

3.2.2. **Описание**

Проектът е насочен към високоприоритетни нужди, посочени в искането за помощ на Министерството на сигурността (2019 г.), и има за цел да подпомогне Босна и Херцеговина при ограничаването на рисковете за сигурността и безопасността, свързани с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества, като по този начин се допринася за сигурността и стабилността в страната и в региона като цяло.

ОССЕ провери недостига на капацитет по отношение на:

- а) инфраструктурата на правоприлагащите органи за съхранение на МОЛВ и боеприпаси, включително процедурите и практиките за физическа сигурност и управление на запасите;
- б) повишаването на институционалната осведоменост и информиране за контрола на МОЛВ в подкрепа на Координационния съвет за контрол на МОЛВ, включително методологичен подход и набор от инструменти за наблюдение и оценка;
- в) капацитета от полицейски кучета на правоприлагащите органи за откриване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества, включително рамки за планиране и законодателни и оперативни рамки, оборудване и инфраструктура, както и елементи на обучение;

- г) достъпността и съпоставимостта на свързаните с МОЛВ данни, необходими за ефективното разработване на политики и оперативното реагиране;
- д) дезактивирането на МОЛВ, включително законодателни и регулаторни рамки, обучение, оборудване и инфраструктурни елементи.

Финансирането от Съвета на ЕС ще се използва за преодоляване на недостига на капацитет по букви в) и г).

Бенефициери на проекта, освен населението на Босна и Херцеговина, са многобройни национални органи с правомощия в областта на контрола на МОЛВ, по-конкретно правоприлагащи органи, включително министерствата на вътрешните работи/полицейските органи на равнище общностна единица и кантон, Координационния съвет за контрол на МОЛВ, Министерството на сигурността на Босна и Херцеговина, както и прокуратурите, съдилищата и местата за лишаване от свобода.

3.2.3. Очаквани резултати

Резултат 1: Укрепване на капацитета К9 на правоприлагащите органи за откриване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества.

Показатели:

- Степен на изпълнение на разработения генерален план за разработване на необходимата законодателна, инфраструктурна и оперативна рамка за звената К9
- Процент стажанти, демонстриращи уменията, които са необходими за ефективното прилагане на СОП
- Брой звена/обекти К9, модернизирани в съответствие с оценката на нуждите на ОССЕ

Резултат 2: Разработване на интегрирана междуинституционална база данни и система за проследяване относно МОЛВ и боеприпаси.

Показатели:

- Степен на оперативна съвместимост/обща съвместимост на методиките за събиране на данни
- Наличие на функционална междуинституционална ИТ система, позволяваща интегрирано събиране и анализ на данни от случаи, свързани с МОЛВ и боеприпаси

3.2.4. Дейности

3.2.4.1. Дейност за укрепване на капацитета К9 на правоприлагащите органи за откриване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества.

Тази дейност ще включва:

- Подкрепа за организирането на работни групи и координационни срещи с оглед разработването на генерален план за изграждане на капацитет К9
- Подкрепа за разработването на необходимите законодателни и оперативни рамки за използване на капацитета К9 за откриване на МОЛВ
- Модернизиране на инфраструктурата К9 и осигуряване на необходимото оборудване
- Организиране на програма за обучение относно прилагането на СОП за използване на капацитета К9 за откриване на МОЛВ
- Създаване на платформа за насърчаване на използването на капацитета К9 чрез организиране на конкурси на национално и регионално равнище

3.2.4.2. Дейност за разработване на интегрирана междуинституционална база данни и система за проследяване относно МОЛВ и боеприпаси.

Тази дейност ще включва:

- Подкрепа за оценка на съответните правни и статистически модели на правоприлагащите и съдебните органи при установяването на интегрирана междуинституционална система за резултатите в областта на МОЛВ и боеприпасите
- Подкрепа за създаването на система на Босна и Херцеговина за резултатите в областта на МОЛВ
- Организиране на обучение на съдебните и правоприлагащите органи, използващи системата за проследяване на МОЛВ

3.3. Проект 3: Подкрепа за укрепването на капацитета К9 на полицията на Косово * за откриване и конфискация на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества

3.3.1. Цел

Целта на проекта е да подкрепи укрепването на съществуващия капацитет К9 на полицията на Косово и прекия му принос за предотвратяването, противодействието и разследването на злоупотребата и трафика на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества в Западните Балкани.

3.3.2. Описание

Проектът беше разработен в контекста на стратегията на Косово за контрол на МОЛВ, която придружава плана за действие. Целта му е да подкрепи укрепването на съществуващия капацитет К9 на полицията на Косово и прекия му принос за предотвратяването, противодействието и разследването на злоупотребата и трафика на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества в Западните Балкани.

Проектът ще бъде насочен към преодоляване на установения недостиг на капацитет от звена К9 в областта на предотвратяването, противодействието и разследването на злоупотребата и трафика на МОЛВ, включително регулаторната рамка, оперативното използване на екипите К9, недостига на човешки, инфраструктурни и транспортни ресурси.

Бенефициер на проекта, освен населението на Косово, е полицията на Косово.

3.3.3. Очакван резултат

Резултат 1: Подобряване на регулаторната рамка и на рамката за обучение, както и на инфраструктурата и оборудването на звеното К9, с оглед по-ефикасно и по-ефективно предотвратяване, противодействие и разследване на злоупотребата и трафика на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества

Показатели:

- Наличие на регулаторна рамка и на рамка за обучение на звеното К9
- Наличие на модернизирана инфраструктура и оборудване на звеното К9

3.3.4. Дейности

3.3.4.1. Дейност за подобряване на регулаторната рамка и на рамката за обучение, както и на инфраструктурата и на оборудването на звеното К9 с оглед по-ефикасното и по-ефективно предотвратяване, противодействие и разследване на злоупотребата и трафика на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества.

Тази дейност ще включва:

- Създаване на дейности на работната група за подобряване на капацитета К9
- Провеждане на проучвателни посещения с партньори, които разполагат с усъвършенствана система за използване на полицейски кучета за откриване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества
- Предоставяне на подкрепа на отговарящия за обучението отдел на бенефициера при изготвянето на плана за обучение, разработване на методика за обучение, която ще бъде напълно интегрирана в СОП на звената К9 за обучение и операции К9, и изграждане на кръг от експерти по обучението
- Подкрепа за осигуряването на инфраструктурата и оборудването, които са необходими за обучението и за тактическата и оперативната ефективност на звеното К9
- Предоставяне на специализирано и задълбочено обучение за водачи на кучета

(*) Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

3.4. Проект 4: Оказване на съдействие на националните органи на Република Северна Македония с цел намаляване на риска от разпространение на оръжия и злоупотреба с МОЛВ

3.4.1. Цел

Целта на проекта е да се намали рискът от разпространение на оръжия и злоупотреба с МОЛВ в Република Северна Македония чрез увеличаване на капацитета за предотвратяване, откриване, анализ и разследване на Министерството на вътрешните работи и други правителствени органи.

3.4.2. Описание

Проектът беше разработен в отговор на искането за помощ от правителството на Република Северна Македония (2019 г.) за укрепване на капацитета на Националната комисия по МОЛВ и за изграждане на капацитет К9 на полицейския отдел за откриване на оръжия и взривни вещества.

ОССЕ провери недостига на капацитет по отношение на:

- а) оперативния капацитет К9 на Министерството на вътрешните работи за откриване на незаконно разпространение на МОЛВ;
- б) механизма за вътрешно, междуинституционално и трансгранично сътрудничество и координация в областта на предотвратяването и борбата с незаконния трафик на МОЛВ;
- в) анализа на въпросите, свързани с контрола на МОЛВ на стратегическо и оперативно равнище;
- г) координацията при информирането и повишаването на осведомеността на обществеността относно рисковете, свързани със злоупотребата с МОЛВ в Република Северна Македония, включително усилията, полагани от Националната комисия по МОЛВ.

Финансирането от Съвета на ЕС ще се използва за преодоляване на недостига на капацитет по букви а), б) и в).

Бенефициери на проекта, освен населението на Република Северна Македония, са многобройни национални органи с правомощия в областта на контрола на МОЛВ, по-конкретно Националната комисия по МОЛВ ⁽³⁾, Министерството на вътрешните работи (МВР) и полицията.

3.4.3. Очакван резултат

Резултат 1: Засилване на регулаторния, оперативния и междуетапно капацитет за сътрудничество на Министерството на вътрешните работи на Република Северна Македония и на Комисията по МОЛВ с цел борба/противодействие на разпространението на МОЛВ.

Показатели:

- Наличие на регулаторна рамка относно К9
- Брой действащи регионални звена К9 с функционален капацитет
- Обмен на информация в реално време в рамките на полицията и с държавите от Центъра за полицейско и митническо сътрудничество—Югоизточна Европа
- Процент на целевата аудитория (разбивка по пол), наясно с рисковете за МОЛВ от злоупотреба с огнестрелни оръжия
- Брой на жените и мъжете, до които са достигнали прояви за повишаване на осведомеността

3.4.4. Дейности

3.4.4.1. Подкрепа за повишаване на капацитета на Министерството на вътрешните работи за откриване на незаконни МОЛВ чрез ефективно разполагане на активи на К9

Тази дейност ще включва:

- Помощ за оборудване и модернизиране на инфраструктурата на звената К9 на централно и регионално равнище, включително модернизиране на съхранението на МОЛВ и на ИТ инфраструктурата в до пет (5) обекта (арсенала), съвместно със звената К9 на Министерството на вътрешните работи на Република Северна Македония

⁽³⁾ Национални органи, участващи в Националната комисия по МОЛВ: Министерството на икономиката, Министерството на правосъдието, Министерството на търговията и социалната политика, Министерството на отбраната, Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, митниците, Министерството на земеделието, горите и водното стопанство.

- Разработване на СОП и актуализиране на нормативната уредба за използване на капацитета К9 за откриване на МОЛВ
- Програма за обучение относно прилагането на СОП при използването на капацитета К9 за откриване на МОЛВ
- Осигуряване на платформа за насърчаване на използването на капацитета К9 чрез организиране на конкурси на национално и регионално равнище

3.4.4.2. Подкрепа за пилотното въвеждане на системата за обмен на информация в реално време в борбата с незаконния трафик на МОЛВ

Тази дейност ще включва:

- Помощ за оборудване, физическа инфраструктура и модернизиране на ИКТ на системите за обмен на информация в пет (5) избрани центъра за полицейско и митническо сътрудничество
- Разработване на СОП за обмен в реално време на информация относно инциденти с МОЛВ
- Програма за обучение относно прилагането на СОП за обмен в реално време на информация относно МОЛВ
- Програма за обмен на персонал (стаж)
- Организиране на конференция на Центъра за полицейско и митническо сътрудничество

3.4.4.3. Подкрепа за постигането на напредък по отношение на оперативния и аналитичния капацитет на Националната комисия по МОЛВ в борбата с незаконния трафик на МОЛВ

Тази дейност ще включва:

- Организиране на семинар за междуведомствено сътрудничество относно режима за контрол на МОЛВ
- Разработване на ориентировъчен наръчник за членовете на Комисията
- Анализ на състоянието на контрола на МОЛВ, включително изготвяне на СОП относно събирането на данни, проследяването и докладването на информация, както и разработване на система за управление на случаите с цел улесняване на анализа на МОЛВ

3.5. Проект 5: Ограничаване на рисковете за безопасността и сигурността, свързани с МОЛВ/ЗКБ в Черна гора

3.5.1. Цел

Целта на проекта е да се намали рискът от непланирани експлозии в обекти за боеприпаси и отклоняване на МОЛВ/ЗКБ от обектите за съхранение на Министерството на отбраната на Черна гора.

3.5.2. Описание

Черна гора е изправена пред рискове от непланирани експлозии в обекти за боеприпаси, незаконен трафик и неконтролирано разпространение на МОЛВ/ЗКБ. Това беше потвърдено по време на различни посещения на експерти от ОССЕ през последните години. Министерството на отбраната на Черна гора разгледа тези въпроси в своя основен документ, който представя желаното крайно състояние. Прозрачно обезвреждане на излишни оръжия и взривни устройства и разработване на устойчива система за управление на жизнения цикъл на оръжия, взривни вещества и взривни устройства. Черна гора поиска помощ през 2019 г. в рамките на ФСС на ОССЕ.

ОССЕ провери недостига на капацитет по отношение на:

- а) осигуряването на подход за управление на жизнения цикъл на МОЛВ и конвенционалните боеприпаси, включително продължаващо обучение и трансфер на знания, рамка за наблюдение на боеприпасите и междунституционална координация и сътрудничество;
- б) безопасното транспортиране на конвенционални боеприпаси в съответствие с международните стандарти.

Финансирането от Съвета на ЕС ще се използва за преодоляване на недостига на капацитет по букви а) и б).

Бенефициери на проекта, освен населението на Черна гора, са Министерството на отбраната и въоръжените сили на Черна гора.

3.5.3. Очаквани резултати

Резултат 1: Укрепване на стратегическия капацитет и на капацитета за обучение и координация на Министерството на отбраната и на други отчетни и безпристрастни правителствени органи в областта на управлението на МОЛВ/ЗКБ

Показатели:

- Брой служители на Министерството на отбраната в съответните образователни/обучаващи институции и оперативни звена, които разполагат с усъвършенстван капацитет за подпомагане на управлението и работата с МОЛВ/ЗКБ;
- Брой дейности в областта на МОЛВ/ЗКБ, координирани от Черна гора чрез определени органи;
- Наличие на временен контролен орган

Резултат 2: Увеличаване на капацитета за транспортиране на МОЛВ/ЗКБ по безопасен и сигурен начин съгласно Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR).

Показатели:

- Брой на служителите — бенефициери по проекта, които имат напреднали умения в областта на транспортирането на МОЛВ/ЗКБ
- Наличие на система за транспортиране на МОЛВ/ЗКБ, която е интегрирана в организационната рамка
- Анализ на изискванията във връзка със спазването на ADR с оглед на препоръките на Министерството на отбраната на Черна гора

3.5.4. Дейности

3.5.4.1 Дейност за укрепване на стратегическия капацитет и на капацитета за обучение и координация на Министерството на отбраната и на други отчетни и безпристрастни правителствени органи в областта на управлението на МОЛВ/ЗКБ.

Тази дейност ще включва:

- Трансфер на знания за добри международни практики в областта на управлението на МОЛВ/ЗКБ
- Консултации и координация за програмата на Министерството на отбраната на Черна гора в избрани области на устойчиво управление на жизнения цикъл на МОЛВ/ЗКБ
- Техническа консултация относно националните механизми за контрол на управлението на МОЛВ/ЗКБ

3.5.4.2 Дейност за програма за обучение и оборудване с цел изграждане на капацитет за транспортиране на МОЛВ/ЗКБ в Черна гора в съответствие с договора ADR (Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе).

Тази дейност ще включва:

- Изготвяне на анализ на изискванията, съвместно с Министерството на отбраната на Черна гора, с цел пълно спазване на договора ADR
- Възлагане на обществени поръчки за два отговарящи на изискванията на договора ADR камиона, включително обучение за запознаване със спецификите, поддръжка и договор за резервни части

3.6. Проект 6: Преодоляване на рисковете за безопасността и сигурността, свързани с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на МОЛВ в Сърбия

3.6.1. Цел

Целта на проекта е да се намалят рисковете за безопасността и сигурността, свързани с незаконното притежаване на МОЛВ, злоупотребата със законни МОЛВ и незаконния трафик на МОЛВ.

3.6.2. Описание

Проектът беше разработен в отговор на искането за помощ от Министерството на вътрешните работи на Сърбия (2019 г.) за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от неконтролираното разпространение и незаконното притежаване на МОЛВ, което създава сериозна заплаха за сигурността и безопасността в Сърбия. Тези предизвикателства допринасят за разпространението на престъпността и на тежката организирана престъпност, като действат като фактори, способстващи за насилието, заплахителното поведение и тероризма. Те имат също така подобно отрицателно въздействие върху мерките за изграждане на доверие в страната и представляват заплаха в контекста на насилието, основано на пола.

ОССЕ провери нуждите в областта на борбата с незаконния трафик на МОЛВ:

- а) укрепване на капацитета на полицията за повишаване на осведомеността относно контрола и кампаниите за събиране на МОЛВ, като по този начин се допринася за намаляване на количеството незаконно притежавани оръжия и се възпрепятства злоупотребата с МОЛВ, като същевременно се повишава безопасността на гражданите на Сърбия;
- б) укрепване на капацитета К9 на Министерството на вътрешните работи за откриване на оръжия и взривни вещества чрез i) създаване на необходимата правна рамка, ii) оценка и развитие на капацитета и iii) възлагане на обществени поръчки за специално оборудване и изграждане на инфраструктура,
- в) изменения в Закона за оръжията и боеприпасите и Наръчника относно дезактивирането на оръжия, чрез а) оценка на капацитета и техническите възможности; и б) предоставяне на техническа помощ при изготвянето на наръчника.

Финансирането от Съвета на ЕС ще се използва за преодоляване на недостига на капацитет по букви а)–в).

Бенефициери на проекта, освен населението на Сърбия, са Съветът по МОЛВ, Министерството на вътрешните работи, полицията и организациите на гражданското общество, занимаващи се с контрола на МОЛВ.

3.6.3. Очаквани резултати

Резултат 1: Установяване на партньорство между Министерството на вътрешните работи и организациите на гражданското общество, както и на механизъм за обществена осведоменост относно предотвратяването на злоупотребата с МОЛВ.

Показатели:

- Брой инициативи за повишаване на осведомеността на национално и местно равнище относно опасностите от разпространението на МОЛВ
- Наличие и използване на механизми за междуправителствено сътрудничество
- Брой публични обявления, излъчени по национални и местни телевизионни и радиостанции
- Брой млади хора от целевите градове, които са информирани за опасностите, свързани с МОЛВ, чрез семинари и информационни материали

Резултат 2: Подобряване на правната рамка относно дезактивирането и хармонизиране с международните стандарти и най-добри практики

Показатели:

- Споделяне на международни стандарти и най-добри практики с работната група
- Наличие на проекти за нормативни актове, които съдържат приноси и препоръки
- Консултиране с организациите на гражданското общество относно проектите за нормативни актове

Резултат 3: Укрепване на капацитета на звената К9 на Министерството на вътрешните работи за откриване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества в съответствие със стандартите в областта на правата на човека.

Показатели:

- Наличие на работен план за подобряването на капацитета на звената К9 на Министерството на вътрешните работи
- Брой срещи относно междуправителственото сътрудничество, обmena на информация и оперативната съвместимост между полицейските звена К9 и други ключови правоприменяващи органи при откриването на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества
- Подобряване на методиката и учебните програми за обучение на К9 в съответствие с международните стандарти
- Брой обучени инструктори К9 и водачи на кучета в съответствие с международните стандарти

3.6.4. Дейности

3.6.4.1. Дейност за установяване на партньорство между Министерството на вътрешните работи и организациите на гражданското общество, както и на механизъм за обществена осведоменост относно предотвратяването на злоупотребата с МОЛВ.

Тази дейност ще включва:

- Експертна среща относно установяването на партньорства с електронни и печатни медии и определянето на механизми за предотвратяване на злоупотребата с МОЛВ
- Създаване на платформа от социални медии и подкрепа на медийни кампании за предотвратяване на разпространението на МОЛВ и отговорно притежаване на оръжия
- Провеждане на дейности за застъпничество на национално и общностно равнище

3.6.4.2. Дейности за подобряване на правната рамка относно дезактивирането и за хармонизиране с международните стандарти и най-добри практики

Тази дейност ще включва:

- Предоставяне на експертни съвети и на логистична подкрепа за заседанията на работната група относно дезактивирането
- Оценка на действащото законодателство в областта на дезактивирането и оценка на практическото му прилагане
- Семинар относно най-добрите практики и извлечените поуки при изготвянето и прилагането на нормативната уредба относно дезактивирането
- Програма за обучение и оборудване за целите на дезактивирането на МОЛВ

3.6.4.3. Дейности за укрепване на капацитета на звената К9 на Министерството на вътрешните работи за откриване на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества в съответствие със стандартите в областта на правата на човека

Тази дейност ще включва:

- Предоставяне на експертни съвети и подкрепа за заседанията на работната група с оглед подобряване на капацитета К9
- Разработване на работен план за подобряване на капацитета на звената К9 на Министерството на вътрешните работи
- Изграждане, придобиване и доставка на оборудване и услуги за звената К9
- Изграждане на капацитет за използване и разполагане на звената К9 при предотвратяването и разследването на трафика на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества чрез консултантска подкрепа, програма за обмен и разработване на методика за обучение
- Организиране на специализирани курсове за обучение на полицейски кучета и на водачи в областта на разполагането и откриването на МОЛВ, боеприпаси и взривни вещества
- Провеждане на регионален консултативен семинар относно добрите практики при разполагането и участието в полицейски действия

3.7. Проект 7: Засилване на действието на ОССЕ срещу незаконното разпространение на МОЛВ и ЗКБ — фаза 2 ⁽⁴⁾

3.7.1. Цел

Целта на проекта е да се помогне на участващите в ОССЕ държави по-добре да планират, да изпълняват и, ако е необходимо, да засилят ангажиментите си срещу незаконното разпространение на МОЛВ/ЗКБ.

3.7.2. Описание

Проектът беше разработен във връзка със задачата, която Съветът на министрите на ОССЕ възложи на Форума за сътрудничество в областта на сигурността (ФСС) (MC.DEC/10/17), в съответствие с неговия мандат, по-специално:

- да продължи да активизира усилията си за цялостно изпълнение на съществуващите мерки и ангажименти, изложени в документа на ОССЕ относно МОЛВ, документа на ОССЕ относно ЗКБ и съответните решения на ФСС;

⁽⁴⁾ Елементи на проекта в подкрепа на усилията в областта на МОЛВ/ЗКБ в Югоизточна Европа.

- да продължи по-нататъшните стъпки за подобряване на ефикасността и резултатите от проектите за МОЛВ и ЗКБ, за да се гарантира максимална полза при работата по предизвикателствата, свързани с МОЛВ и ЗКБ, в съответствие с механизмите за помощ на ОССЕ, посочени в документите на ОССЕ относно МОЛВ и ЗКБ и съответните решения на ФСС;
- да проучи начините за предотвратяване на отклоняването на МОЛВ и ЗКБ към незаконните пазари;
- да проучи начините за допълване на съществуващите мерки на ОССЕ, насочени към справяне с незаконния трафик на МОЛВ;
- да продължи да предоставя извънбюджетни вноски на доброволна основа в подкрепа на проектите на ФСС за съдействие в областта на МОЛВ и ЗКБ;
- да проучи възможностите за предоставяне, когато е уместно, на доброволни експертни консултации по проекти на ОССЕ за съдействие в областта на МОЛВ и ЗКБ от участващи държави, разполагащи със специфични познания.

Макар и създаването на проекта да предполага по-широко сътрудничество с всички участващи държави по отношение на Югоизточна Европа, целта е да се подпомогне оценката на нуждите и изискванията на участващите държави и операциите на ОССЕ в региона в подкрепа на изпълнението на проекти за практическо съдействие в областта на МОЛВ/ЗКБ и консултантска програмна подкрепа. Участващите държави и операциите в Югоизточна Европа също ще се възползват от ИТ системата на проекта в подкрепа на мониторинга, прегледа и изпълнението на проекти за практическо съдействие в областта на МОЛВ/ЗКБ.

Освен това проектът ще осигури координация и подкрепа за проектното управление на шест (6) операции на ОССЕ на място при изпълнението на всеобхватната програма на ОССЕ за подпомагане на усилията за предотвратяване и борба с незаконния трафик на МОЛВ и КБ в Югоизточна Европа.

Бенефициери на проекта, освен населението на участващите държави в Югоизточна Европа, са оправомощени правителствени органи в областта на контрола на МОЛВ (като например Комисията по МОЛВ, Министерството на вътрешните работи, полицията, Министерството на отбраната) и операциите на ОССЕ на място.

3.7.3. Очакван резултат

Резултат 1: Напредък по нормативната рамка на ОССЕ за МОЛВ/ЗКБ и в изпълнението на съответните проекти за практическо съдействие.

Показатели:

- Наличие на базово равнище и на механизъм за непрекъсната проверка на нуждите и изискванията в областта на МОЛВ/ЗКБ
- Наличие на уеб ИТ платформа, съдържаща информация в реално време относно портфейла от проекти на ОССЕ за подпомагане в областта на МОЛВ/ЗКБ

3.7.4. Дейности

3.7.4.1. Оценка на нуждите и изискванията на участващите в ОССЕ държави, секретариата на ОССЕ и операциите на място с цел подпомагане на изпълнението на проекти за практическо съдействие в Югоизточна Европа в областта на МОЛВ/ЗКБ

Тази дейност ще включва:

- Оценка на нуждите на държавите от ОССЕ, отправили искане за практическо съдействие в областта на МОЛВ/ЗКБ, и подкрепа за процеса на преглед
- Оценка на нуждите на държавите от ОССЕ, които са донори/предоставят ресурси в областта на МОЛВ/ЗКБ, и подкрепа за процеса на преглед
- Стратегическа консултантска и програмна подкрепа за участващите в ОССЕ държави и за операциите на ОССЕ на място чрез механизма за извличане на поуки от проектите за практическо съдействие
- Цялостна подкрепа за координацията и управлението на проекти и дейности за контрол на МОЛВ/ЗКБ в Югоизточна Европа

3.7.4.2. Разработване, изпитване и внедряване на ИТ системата в подкрепа на мониторинга, прегледа и изпълнението на проекти за практическо съдействие в областта на МОЛВ/ЗКБ

Тази дейност ще включва:

- Разработване на модерно и достъпно уеб приложение за интегриране на информация за всички проекти на ОССЕ за оказване на съдействие от различни източници, включително технически, финансови, географски и тематични данни, както и подкрепящи документи. Тази информация ще позволи на донорите и на участващите държави от Югоизточна Европа да планират, изпълняват и укрепват по-добре своите политически и финансови ангажменти срещу незаконното разпространение на МОЛВ и ЗКБ.

4. **Управление на проектите и административна подкрепа за изпълнение на действието**

Изпълнението на действието и свързаните с него дейности по проектите, както е посочено в раздел 3, ще се осигурява от специализиран проектен персонал в Центъра за предотвратяване на конфликти (ЦПК) на Секретариата на ОССЕ/звеното за подкрепа на Форума за сътрудничество в областта на сигурността (ФСС) и в шест (6) мисии на ОССЕ в Югоизточна Европа. Звеното за подкрепа на ЦПК/ФСС ще осигурява координацията и ще предоставя консултантска подкрепа по темата за мисиите на ОССЕ в Югоизточна Европа чрез проект 7; това ще включва мониторинг и оценка на програмата.

Чрез своя специализиран проектен персонал, организиран в екипи за изпълнение на проекти, звеното за подкрепа на ЦПК/ФСС и мисиите на място ще подкрепят допълнително сътрудничеството и координацията с международната общност на регионално равнище и на равнище юрисдикция, наред с другото в рамките на пътната карта за контрол на МОЛВ в Западните Балкани.

Специализираният проектен персонал ще има следните задачи:

- управление на проектите на всички етапи от техния цикъл;
- упражняване на ежедневен финансов контрол над проектите;
- осигуряване на технически и правни експертни знания, подкрепа за изпълнението на обществените поръчки по линия на проектите;
- взаимодействие и координация с други международни организации и програми;
- осигуряване и контрол на качеството на резултатите на одобрените проекти;
- подкрепа за юрисдикциите в Югоизточна Европа при разработването на нови мерки за засилване на способностите и на колективните усилия за предотвратяване и противодействие на незаконния трафик на МОЛВ и КБ.

5. **Пол**

Аспектите на равенството между половете са интегрирани във всички фази на проектиране, разработване и изпълнение на проектите. Основната предпоставка е, че използването, злоупотребата и въздействието на МОЛВ и КБ засягат по различен начин жените и мъжете, момчетата и момичетата. Интегрирането на аспектите на равенството между половете е съобразено със специфичния контекст и вид помощ, предвидени в рамките на проектите, и се основава на ситуационен анализ, който взема предвид свързаните с пола аспекти.

Инструментът на ОССЕ „показател за политиката в областта на равенството между половете“ беше приложен при разработването на проектите, както и при проследяването на напредъка в интегрирането на принципа на равенство между половете чрез цикъла на проектно управление. По-голямата част от предложените проекти имат за важна цел равенството между половете или са интегрирали изцяло въпроса за равенството между половете.

6. **Бенефициери**

Преки бенефициери на действието ще бъдат органи в Югоизточна Европа, които са оправомощени и отговарят за предотвратяването и борбата с незаконния трафик с МОЛВ и КБ. Основните национални органи, към които е насочено действието, са: Комисията по МОЛВ/Съветът по МОЛВ, Министерството на вътрешните работи и правоприлагащите органи, например полицията. Други участващи органи са Министерството на сигурността, прокуратурите, съдилищата и местата за лишаване от свобода в Босна и Херцеговина, както и Министерството на отбраната в Черна гора. В Сърбия проектът предвижда работа с организациите на гражданското общество, които се занимават с въпроси, свързани с контрола на МОЛВ.

Неп пряк бенефициер на действието е населението на юрисдикциите в Югоизточна Европа и държавите от европейското ѝ съседство, което е изложено на риск поради използването на незаконни МОЛВ и конвенционални боеприпаси за престъпни дейности, тероризъм и придружена с насилие злоупотреба.

Оправомощените органи от ЕС и неговите държави членки също ще бъдат непреки бенефициери по проектите, тъй като ще се възползват от засиления капацитет за контрол на МОЛВ и конвенционални боеприпаси в Югоизточна Европа чрез, наред с другото, по-добър обмен на информация, както и мерки за координация и сътрудничество, като например идентифициране на риска, разследване и проследяване, откриване и конфискуване на незаконни МОЛВ и КБ.

7. Видимост на Съюза

ОССЕ взема всички необходими мерки за огласяването на факта, че действието е финансирано от Съюза. Тези мерки се осъществяват в съответствие с Наръчника на Комисията за комуникацията и визуалната идентификация при външните дейности на Европейския съюз. По този начин ОССЕ ще осигури видимост на приноса на ЕС с използване на подходяща запазена марка и методи за популяризиране, изтъкване на ролята на Съюза, осигуряване на прозрачност на неговите действия и повишаване на осведомеността за основанията на решението, както и за подкрепата на решението от страна на ЕС и за резултатите от тази подкрепа. Знамето на Европейския съюз ще фигурира на видно място в изготвените материали в рамките на проекта в съответствие с насоките на Съюза за точното използване и възпроизвеждане на знамето.

Предвид факта, че планираните дейности значително се различават като обхват и естество, ще се използва набор от инструменти за популяризиране, включително: традиционните медии; уебсайтове; социалните медии; и информационни и рекламни материали, включително инфографики, брошури, информационни писма, съобщения за печата и други, по целесъобразност. Публикациите, обществените прояви, кампаниите, оборудването и строителните дейности по линия на всеки проект ще бъдат обозначени със съответното лого. За да се увеличи допълнително въздействието, като се повиши осведомеността на различните национални правителства и на обществеността, международната общност, местните и международните медии, с всяка от целевите групи по проекта ще се общува на съответния език.

Видимостта на Съюза ще се осъществява на равнището на юрисдикциите чрез участието на мисиите на ОССЕ на място, както и като цяло в ОССЕ чрез секретариата.

8. Продължителност

Въз основа на опита от прилагането на решения (ОВППС) 2017/1424 и (ОВППС) 2019/2009 на Съвета и предвид широкия обхват на действието, броя на бенефициерите и броя и сложността на планираните дейности, времевата рамка за изпълнение е 36 месеца.

9. Орган, отговорен за техническото изпълнение

Техническото изпълнение на тази програма е възложено на звеното за подкрепа на ЦПК/ФСС на секретариата на ОССЕ и шест (6) мисии на ОССЕ в Югоизточна Европа, като звеното за подкрепа изпълнява и координираща роля. Когато е приложимо, отделът за транснационални заплахи ще предоставя консултантска подкрепа в рамките на секретариата на ОССЕ. Звеното за подкрепа при програмирането и оценката на ЦПК на секретариата на ОССЕ участва като наблюдател в управителния комитет.

10. Управителен комитет

Управителният комитет за това действие ще се състои от представители на върховния представител, на делегациите на ЕС в съответните юрисдикции и на изпълнителните органи, посочени в точка 4 от настоящото приложение.

Изпълнителният орган, с помощта на управителния комитет, ще прави необходимото проектът да бъде изпълняван съгласувано с другата помощ от ЕС за юрисдикциите в Югоизточна Европа, като Федералната служба на Германия по икономически въпроси и контрол върху износа (BAFA) (подкрепяна с решения (ОВППС) 2018/101 ⁽⁵⁾ и (ОВППС) 2017/915 ⁽⁶⁾ на Съвета), регионалното сътрудничество със Западните Балкани в областта на контрола върху МОЛВ, изпълнявано от ПРООН/SEESAC (подкрепяно с решения (ОВППС) 2019/2011 ⁽⁷⁾, (ОВППС) 2018/1788 ⁽⁸⁾ и (ОВППС) 2016/2356 ⁽⁹⁾ на Съвета) и сътрудничеството между ЕС и Югоизточна Европа в областта на правоприлагането по отношение на трафика на огнестрелно оръжие (подкрепяно от ГД „Миграция и вътрешни работи“ на Комисията, Европол и Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (ЕМРАСТ) – огнестрелни оръжия).

Управителният комитет ще кани редовно представители на юрисдикциите — партньори от Югоизточна Европа. Управителният комитет може да кани също представители на органите, участващи в проекти в Югоизточна Европа със сходна или свързана цел. Управителният комитет ще прави редовно преглед, поне веднъж на 6 месеца, на изпълнението на настоящото решение, включително посредством електронни средства за комуникация.

11. Доклад

Докладването, в описателната и във финансовата част, обхваща цялото действие, описано в съответното специално споразумение за принос и съответния бюджет, независимо дали действието е изцяло финансирано или съфинансирано с решението на Съвета.

ОССЕ ще включи докладването до ЕК/ЕС чрез звеното за подкрепа на ЦПК/ФСС, и по-конкретно екипа за изпълнение на проекта в рамките на проект 7.

⁽⁵⁾ Решение (ОВППС) 2018/101 на Съвета за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 17, 23.1.2018 г., стр. 40).

⁽⁶⁾ Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 139, 30.5.2017 г., стр. 38).

⁽⁷⁾ Решение (ОВППС) 2019/2111 на Съвета от 9 декември 2019 г. в подкрепа на дейността на SEESAC по разоръжаване и контрол над въоръженията в Югоизточна Европа за намаляване на заплахата от незаконни малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях (ОВ L 318, 10.12.2019 г., стр. 147).

⁽⁸⁾ Решение (ОВППС) 2018/1788 на Съвета от 19 ноември 2018 г. в подкрепа на Центъра за Югоизточна и Източна Европа за контрол на малките оръжия и леките въоръжения (SEESAC) относно прилагането на регионалната пътна карта за борба с незаконния трафик на оръжия в Западните Балкани (ОВ L 293, 20.11.2018 г., стр. 11).

⁽⁹⁾ Решение (ОВППС) 2016/2356 на Съвета от 19 декември 2016 г. в подкрепа на дейностите на SEESAC по разоръжаване и контрол на оръжията в Югоизточна Европа в рамките на Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях (ОВ L 348, 21.12.2016 г., стр. 60).